

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din.

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti.
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo.

MURSKA
KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 800
Din, pol strani 400 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 15 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo.

V. LETO

Murska Sobota, 28. junija 1936.

ŠTEV. 26

Kmečki dolgovi.

V našem listu smo že pisali o tem vprašanju. Naša Narodna banka je že začela zbirati tozadnevni material o tem aktualnem problemu in bo po izvršeni anketi predložila kraljevski vladi konkreten predlog, nakar bi se sklicala širša konferenca vseh prizadetih činiteljev.

Ta namera, ki jo je povzela Narodna banka na željo g. predsednika vlade, se smatra najresnejšim poizkusom, katera bi naj z dnevnega reda slednjič odstavila ta najvažnejši gospodarsko-socialni problem.

Narodna banka je svoje delo že začela in je prejela od vodilnih denarnih zavodov v državi že razne projekte v katerih povdarjajo slednji svoje želje, po kojih naj bi Narodna banka prvenstveno rešila to vprašanje tako, da bi prišli ti zavodi do svojih zmernjenih posojil, katera znašajo v vezi z kmečkimi dolgovi 1½ milijarde dinarjev, pri čemer bi tudi ti zavodi doprinesli okoli 30% te svote obulusu skupnosti. Ostalih 700 milijonov dinarjev za katere obstoji možnost financijskega kritja v korporativnem delu privilegiranih denarnih zavodov, kjer bi Agrarna banka prevzela vse kmečke menice kot izrazit kmečki denarni zavod, potem ko bi ji Narodna banka v gornji višini nudila potrebna denarna sredstva.

„Male banke“, t. j. one katere niso imele kredita pri Narodni banki, ni potrebno, da bi prišle v poštev pri tej kombinaciji. V teh krogih nekateri povdarjajo, da so to takozvani — zelenaški dugovi — zlasti oni pri privatnikih in da o — zelenaških — principijelno ni potrebno voditi skrb. Na kratko, v obzir naj bi se vzele samo kmetijske menice, ki se nahajajo v portfelju vodilnih bank. Kmetje, ki dolgujejo zelenašem, naj bi dobili velike predprave in iz razloga ker so večji del teh svojih dolgov izplačali, ko so morali plačevati visoke oderuške obresti. Bančniki stojijo na stališču, da „zelenaši“ v splošnem vrše svoje delo brezpravno, ne plačajo niti odgovarjajočega davka i. dr. javnih dajatev. Trdijo celo, da mnogi niti danes ničesar ne plačajo zakonito odgovarjajočih

javnih dajatev. Oni trdijo tudi to, da bi bila sedaj lepa prilika za likvidacijo tega „zelenega stanu“ in naj bi se uvedel za vse bančno poslovanje prepotreben monopol, ki naj bi končno uveljavil na tem področju red in pripomogel k dvigu zaupanja v prave denarne zavode.

Tako torej naše velebanke in njih vodilni gospodje! Z njihovega stališča bi se torej pereč problem kmečkih dolgov v najkrajšem času spravil končno z dnevnega reda. Na ta način bi tudi merodajni odgovorni faktorji že rešili to vprašanje, če bi bili vsi ostali, ki so posodili kmetu denar — sami oderuški „zelenaši“. Toda vsak pameten državljan ve, da so kmetu pomagali s krediti številni trgovci, obrtniki, zlasti pa naše zadruga vseh vrst, ki so

mu nudile posojila po znosni obrestni meri. Mnogi so raditega prišli na rob propada. Lahko rečemo, da so bila ta posojila — posojila znancem — in nimajo zlasti v naših krajih nobenega „zelenaškega“ značaja.

Čudimo se tej gospodi, katera misli na ta način rešiti vprašanje kmečkih dolgov in utemeljuje te zahteve s tem, da bi se samo na ta način lahko dosegla obnovna kreditiranja. Nimamo ničesar proti, ako se nastovi proti oderuhom. To bi bil skrajni čas!

Reševati naše gospodarstvo — zlasti njega temelj — vprašanje kmetijske zadolžitve — po receptu te gospode — se pravi postaviti v temelje našega gospodarstva. Zakaj srednji sloji so dovolj žrtvovali skupnosti.

POLITIKA

Vsa poslopja, kjer je zdaj Narodna skupščina, se dajo na razpolago prosvetnemu ministru, takoj ko se Narodna skupščina iz njih izseli v novo poslopje. Del prostorov se bo porabil za gledališče, del za glasbeno srednjo in visoko šolo, ki začneta s prihodnjim šolskim letom svoje delo.

Država bo pomagala prodajati presežke naše žitne letine po posredovanju Prizada. O ceni pšenici bodo sklepali šele, ko bodo zbrani vsi podatki o žetvi in o presežkih, ki se imajo izvzeti ter podatkih o cenah, na inczemskih tržiščih. Računa se, da bo cena znašala okrog 120 Din za 100 kg. Pšenico in drugo žito bo smel iz države izvažati samo Prizad.

Kmetijski minister je podpisal odlok o podelitvi 320 000 Din kmetijski kontrolni postaji v Ljubljani za zidanje lastnega poslopja. Tudi v Skoplju bodo sezidali slično postajo in je v ta namen dovoljeno 300 000 Din.

Finančni minister je izdal na vse državne urade, vsem bančnim upravam in mestnim občinam obširna navodila za sestavo novih proračunov, po katerih bodo vsi izdatki, ki jih nujno ne zahtevajo državne potrebe, brezpogojno črtani ali pa znižani na najnižjo neobhodno potrebno mero.

„Z isto ljubeznijo, s katero smo skušali pobiti brezposelnost in z enakimi naporji bomo prešli k urejevanju ostalih socialnih vprašanj v državi. Če to ne bo šlo z enakim tempom, kakor ga vi pričakujete, verujte, krivda za to ni na naši strani, nego so tega

krive težke gospodarske in finančne prilike v naši državi.“ To je povedal minister dr. Spaho v Zenici.

Za naseljence v južnih krajih je kmetijski minister dovolil znesek 1,250 000 Din. Iz tega kredita bodo podeljevali podpore za prehrano rodbin novih naseljencev, za obdelovanje zemljišč i. t. d.

Zlasti v južnih pokrajinah je bilo preteklo nedeljo cela vrsta političnih shodov. JNS je imel v Nišu banovinsko skupščino. Zemljoradniško krilo združene opozicije se je sestalo v Beogradu. Mačkovci so zborovali v Varaždinu. Zborovanje so hoteli motiti komunisti pa so jih pometali iz dvorane. Hodžerova narodna stranka se je sestala v Sremski Mitrovici. Prišlo je do ostrih medsebojnih spopadov, tako da je morala vmes poseči policija. Pri Kragujevcu so imeli zborovanje demokrati, a stari radikali so imeli svoj shod v Skoplju, kjer je Trifunović navzočim razlagal zakaj so izstopili iz JRZ.

V bližnjih dneh bodo v Bukarešti tri važne konference strokovnjakov držav Male antante. Na tej konferenci se bodo posvetovali, kako naj bi se pospešila izmenjava blaga med tremi zaveznimi državami.

Prihodnja redna konferenca gospodarskega sveta Balkanske zveze bo na Bledu. Konferenca, ki se bo vršila meseca julija, se bo poleg naših udeležilo 50 delegetov iz Turčije, Grčije in Romunije.

V kratkem bodo prišli v našo državo nemški strokovnjaki, ki bodo določili, katere vrste našega vina bi prišle v poštev za izvoz v Nemčijo, v iznosu 2000 vagonov.

V Montreuxu se je pričela važna konferenca radi ureditve dardanejskega vprašanja, na kateri so se zbrali zastopniki devetih držav. Turčija namreč zopet zahteva, da bi smela utrditi svoje morske ožine. Veliko pozornost je zbudila odsotnost Italije, ki vstraja na svojem stališču, da nočejo imeti nikakega opravka z Društvom narodom in z onimi njegovimi člani, ki so pristali na sankcije proti Italiji, dokler se sankcije ne ukinejo.

Stavkovni pokret v Belgiji se širi in zavzema že revolucionaren značaj. Vsa država je v obsednem stanju. Ponekod so stavkujoči razkopali ceste, postavili barikade in razdrli železniške tise.

Položaj v Abesiniji ni za Italijane prav nič prijeten. Abesinci vodijo po vsej državi še vedno boje. Majhne tolpe oboroženih domačinov neprestano napadajo italjanske čete. Vse kaže, da sede Italijani v Abesiniji na zelo trnjevem prestolu in jih bo stalo še mnogo truda, krvi in denarja, preden se bodo mogli smatrati za resnične gospodarje položaja.

V zadnjem času so se znova začele hitlerjevske demonstracije po Dunaju in drugod, ki povzročajo avstrijski vladi vedno večje skrbi. Narodni socialisti skušajo predvsem povzročiti čim več škode tujskemu prometu.

Med angleškimi četami in arabskimi uporniki v Palestini je zopet prišlo do hudih bojev. Pri kraju Tul-karemu je prišlo do boja, ki je trajal ves dan nepretrgoma. Angleži so se posluževali tankov in letal. Na obeh straneh je mnogo mrtvih in ranjenih.

Kmet. zveza je sestavila na Švedskem vlado ter ima med 11 ministri pet svojih poslancev. Večina ministrov je uradnikov in strokovnjakov.

V Pragi bo v kratkem kongres svetovnega pokreta za organizacijo miru, ki se ga bodo udeležili predstavniki 34 držav.

Stavkovno gibanje v Franciji je ponehalo. Le ponekod stavkajo nekatere manjše skupine delavcev. Še vedno pa so nemiri pogosti. Tako so v nekem kraju kmetje navalili na stavkujoče delavce komuniste in jih pretepli. Večje število ljudi je bilo ranjenih.

Abesinski cesar, ki živi na Angleškem, bo odšel v Ženevo o priliki sestanka D. N., vendar pa ne bo zahteval, da bi se mu dovolilo, da bi prisostvoval sejam sveta D. N.

Občani!

Dne 27. t. m. zvečer ob 20³⁵ pride odposlanec Nj. Vel. kralja Petra II. na svečano otvoritev novega igrišča S. K. Mura „Stadion Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja“.

Vljudno prosim cenjeno občinstvo, da se polnoštevilno udeleži slavnostnega sprejema na žel. postaji ter bakljade ob 21. uri.

Prosim tudi vse hišne posestnike, da razobesijo dne 27. in 28. t. m. na svojih hišah državne zastave.

HARTNER I. r.
predsednik občine.

Gasilska svečanost v Tešanovcih

Ponovno napovedan 40 letni jubilej prostovoljne gasilske čete Tešanovci in blagoslovitev prapora se je vršilo v nedeljo, dne 21. junija 1936. ob veliki udeležbi naroda, ki je prihitel od blizu in daleč. Središče svečanosti je bilo razvitje in blagoslovitev krasnega prapora, ob soudeležbi vojaške čete, treh gasilskih praporjev in 500 gasilcev iz naše in iz dolnjelendavske župe. Med odličnimi gosti, ki so prisostvovali blagoslovitvi in sporedu, smo opazili vse gg. oficirje mursko-soboške garnizije z g. majorjem Narančičem na čelu. Dalje sreskega načelnika g. Lipovšek Gašperja, predstojnika sodišča g. dr. Šumenjaka, predsednika občine Murska Sobota g. Hartner Ferdinanda, zastopnika Sokola g. Velnjerja, zastopnika športnega kluba Mura g. Lipiča i. t. d.

Iz neznanih razlogov se rim. kat. duhovnik g. Berden Andrej prireditve ni udeležil in tudi ni blagoslovil prapora.

Po končani službi božji in krasnem nagovoru, je prapor blagoslovil evang. duhovnik g. Kuhar.

Po blagoslovitvi so nastopili govorniki po vrstnem redu in sicer 1. starešina župe in narodni poslanec g. Benko Josip, 2. sreski načelnik g. Lipovšek Gašper, 3. predsednik velike občine M. Sobota g. Hartner Ferdinand, 4. zastopnik Sokola g. Velnjer, 5. predsednik čete Tešanovci g. Kuhar Štefan in 6. poveljnik čete Tešanovci g. Hri-

bar Ivan. V krasno iznešenih govorih so orisali pomen gasilske organizacije in pomen podarjenega prapora, ki mora biti simbol sloge, požrtvovalnosti in samozavesti.

Temu je sledil ob zvoku dveh gasilskih godb, strumen mimohod in s tem je bila predpoldanska slavnost končana.

Vsled utrujenosti gasilcev in mnogoštevilnega naroda, ki je promet na cesti oviral, ni bilo mogoče izpeljati vseh onih zadatkov gasilskih vaj, ki so bili predvideni. Izvršil se je le glavni, o katerem se je izvajala nepristranska kritika tako naših, kakor dolnjelendavskih župnih funkcionarjev.

Upravičeno so tešanovčarji na ta dan okrasili z zastavami in cvetjem svoja poslopja, saj je bil za nje dogodek, kakršnega je deležen le redko kateri kraj. Iz rok svojega rojaka so sprejeli prapor, kateremu je kumovala vel. gospa Rozalija Benko. Ta prapor bo sedanjim in bodočim tešanovčarjem obujal spomine na preteklo slavo in na moža, ki je prebivalce svojega rojstnega kraja vedno ščitil in ljubil.

Spremembe občin.

Notranji minister dr. Anton Korošec je predpisal uredbo o spremembi občin Cankovo, Strukovci, Tišina, Bodonci in Kupšinci. Po tej uredbi se izloči: 1. Kraj Skakovci iz občine Strukovci in priključi občini Tišina. 2. Kraj Stari Beznovci iz občine Bodonci in se priključi občini Strukovci; 3. Novi Beznovci iz občine Bodonci in se priključi občini Cankova; 4. Kraja Rankovci in Vanča vas iz občine Kupšinci ter se priključita občini Tišina.

„Službene Novine“, so med drugimi objavile tudi uredbo, s katero se občini Gornja Radgona in Gornja Radgona okolica združita v eno občino Gornjo Radgono.

Po zakonu se sme izvršiti spajanje obstoječih občin, ustanavljanje novih in sprememba občinskega ozemlja le s kraljevim ukazom. Da se ta postopek poenostavi, je zakon določil triletno prehodno dobo, v kateri za navedene spremembe ni potreben kraljev ukaz, temveč zadostuje uredba ministra notranjih del. Zakon o občinah je stopil v veljavo 14. junija 1933. Preteklo nedeljo je potekla možnost, da se prekomasacije naših občin vršijo z ministrsko uredbo.

Vpis v Državno moško obrtno šolo za pletarstvo v Ptujju.

Državna moška obrtna šola za pletarstvo v Ptujju ima značaj nepopolne srednje šole z nižjim završnim izpitom.

Naloga zavoda je, dajati učencem obojega spola poleg obče vzgoje, teoretično in praktično strokovno izobrazbo v pletarstvu in vrbogojstvu in jih usposobiti za pletarske pomočnike. Slednjim pa pomaga po dovršeni učni dobi tudi do zaslužka, ako nebi mogli pletarstva izvrševati na svojih domovih. Učna doba traja tri šolska leta. Šolsko leto prične dne 1. septembra. V prvi razred se sprejemajo učenci obojega spola, ki so dovršili vsaj dva razreda srednje ali meščanske šole ali šest razredov (letnikov) osnovne šole in imajo najmanj 12 let starosti.

Prijave, kolekovane s kolekom Din 5, je vpslati vključno do 3. septembra t. l. Vsebovati morajo:

- 1) krstni list;
- 2) zadnje šolsko izpričevalo;
- 3) izjavo starišev (varuha), z katero se zavezujejo, da bodo vzdrževali učenca za časa učne dobe in plačali vse stroške, ki bi nastali vsled neopravičenega predčasnega izstopa;
- 4) potrdilo davčne uprave o višini neposrednih davkov roditeljev.

Vsak prijavitelj sprejme pismeno rešitev o sprejemu.

Stanovanje in hrana se dobi v Ptujju od Din 200 mesečno navzgor. Pridnim, ubogim učencem se bo de po možnosti preskrbelo podpore.

Podrobnejša pojasnila daje upravitelj šole.

DOMAČE VESTI

Murska Sobota:

— **Sportni klub Mura v Murški Soboti** naproša vsa društva, korporacije in občinstvo, da se polnoštevilno udeleži svečanega sprejema zastopnika Njegovega Veličanstva kralja Petra II. dne 27. junija 1936 ob 20.30 na železniški postaji v M. Soboti; bakljade ob 21.30 (zbirališče pred gost. Banji) ter slovesne otvoritve „Stadiona Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja“ dne 28. junija 1936.

— **Poroka.** Gospod Kollarš aut. civilni geometer v Murški Soboti in gospodična Darvaš Ela, hčerka evang. župnika v Križevcih-Premurje, sta se dne 20. junija 1936 poročila v Križevcih. Mnogo sreče in naše čestitke!

— **Gostovanje ljubljanske drame.** V soboto zvečer, ter v nedeljo popoldne in zvečer so člani ljubljanske drame vprizorili igri: „Pesem s ceste“ in „Ljubim te“. Pri obeh večernih predstavah je bila dvorana polna občinstva, ki je z zanimanjem sledilo poteku igre. Kaj so nam ljubljanski igralci nudili se šele danes prav zavedamo, saj je bilo preveč lepote za en večer, da bi jo dojmili in jo doživljali v tako kratko odmerjenem času. Samo globoka hvaležnost nas navdaja, tako do članov narodnega gledališča iz Ljubljane, kakor tudi do pokrovitelja prireditve g. župana Hartnerja in do vseh organizatorjev gostovanja z g. odvetnikom Kodrom, g. notarjem Kodrom in g. prof. Potokarjem na čelu, ki so omogočili v svojem globokem razumevanju, da je bila soboška publika deželna visoke umetnosti igralcev, na katere so lahko vsi Slovenci z vso upravičenostjo ponosni. Po zadnjih neuspešnih nastopih in po nameranih gostovanjih so zadnje predstave izbrisale vse neljube spomine, ki so nas postavljali v pozo ubogega Lazarja, ki ni vreden drugega, kakor nekaj ubogih drobtinc in samovoljnega izigravanja... Uverjeni smo, da bomo v bodoče še večkrat vidli ljubljanske igralce na našem odru, kjer nam bodo vedno dobrodošli in ljubi gostje.

— **Razstava.** V soboto, dne 27. ter v nedeljo, dne 28. t. m. bo na tukajšnji osnovni šoli razstava risarskih izdelkov in ročnih del. Starši in drugi, ki se zanimate za vzgojo naše mladine obiščite razstavo!

— **Vse občinske urade opozarjamo,** da se dobijo tiskovine za volilne in abecedne imenike v trgovini I. HAHN, Murska Sobota.

— **Akademija „Kluba prekmurških akademikov“.** Klub prekmurških akademikov bo priredil dne 11. julija 1936 akademijo s plesom pod pokroviteljstvom predsednika občine Murske Sobotte g. Hartnerja. Prireditve se bo vršila v dvorani Sokolskega doma. Čisti dobiček je namenjen izpopolnitvi potujoče ljudske knjižnice, ki jo snuje za prekmurško ljudstvo Klub prekmurških akademikov. Cenjeno občinstvo vljudno vabimo, da se te prireditve v čim večjem številu udeleži in tako pripomore klubu k končni izvedbi knjižne

KIPLING:

5

Toomai, ljubljenec slonov

„Ampak to ni možak, temveč deček. Pri zadnjem pogonu se je podal v kedo in vrgel Barmau vrv, ko smo skušali dobiti tistega mladiča z mozoljem na hrbtu od njegove matere.“

Machua Appa je pokazal na malega Toomaija. Petersen Sahib se je ozrl proti njemu in mali Toomai se je priklonil do tal.

„Tale je vrgel vrv? Saj je manjši kot cvek! Ti, mali, kako ti je ime?“ je vprašal Petersen Sahib.

Mali Tomai je bil preveč preplašen, da bi mogel govoriti — ali za njim je bil Kala Nag; Toomai je dal z roko neko znamenje in slon ga je prijel z rilcem, ga vzdignil in držal v višini Pudminijeve glave tik pred velikim Petersenom Sahibom. Mali Toomai si

je zakril obraz z rokama; bil je namreč še cel otrok in boječ kot otrok v vseh rečeh, razen v onih, kjer je šlo za slone.

„Oho!“ je dejal Petersen Sahib in se nasmejal; „zakaj pa si naučil slona te umetnije? Pa vendar ne radi tega, da bi ti pomagal krasti zeleno žito s hišnih streh, kadar polagajo klasje tjakaj, da se posuši?“

„Ne zeleno žito, zaščitnik ubogih, ampak melone,“ je odgovoril mali Toomai in vsi, ki so sedeli naokrog, so zagnati bučen krohot. Večina jih je v mladih letih naučila svoje slone iste umetnije. Mali Toomai je visel osem čevljev v zraku, a je na moč želel, da bi bil osem čevljev pod zemljo.

„To je moj sin Toomai, Sahib“ je dejal veliki Toomai in se hudo držal. „Jako hudoben fant, ki bo v ječi našel konec, Sahib.“

„O tem pa dvomim,“ je odvrnil Petersen Sahib. „Dečko, ki se v njegovih letih upa v polno kedo, ne konča v ječi. Ti, mali, glej, na štiri ane (ana = 1/16 rupije, približno 2 krajcara predvojnje vrednosti), da si kupiš slaščice, ker imaš malo glave pod velikimi kuštri. Ščasoma postaneš še lovec.“ Veliki Toomai je še bolj grdo gledal. „Ampak vedi, da v kedi ni kraj, kjer bi se otroci igrali,“ je nadaljeval Petersen Sahib.

„Ali ne smem nikdar vanjo, Sahib?“ je vprašal mali Toomai in globoko vzdihnil.

„Ej, pači!“ Petersen Sahib se je vnovič nasmehnil. „Kadar boš videl slone plesati. Takrat je pravi čas. Kadar jih boš videl plesati, pridi k meni in takrat te bom pustil iti v vse kede.“

Iznova se je vzdignil silen krohot, kajti to je star dovtip pri lovcih na

slone in pomeni o svetem Nikoli. Daleč v gozdovih so veliki ravni odprti prostori, ki jim pravijo „slonova plesišča“; najdejo jih prav po naključju in noben človek še ni videl slone plesati. Kadar se kak gonjač baha s svojo spretnostjo in srčnostjo, mu drugi pravijo: „Kdaj si pa ti videl slone plesati?“

Kala Nag je postavil malega Toomaija zopet na tla; deček se je zopet priklonil do tal in odšel z očetom; srebrni šterak je dal materi, ki je došla malega bratca. Nato so položili celo družino na vrat Kala Naga in dolga vrsta krulcih, vreščičih slonov se je odzibala po brdu navzdol na planjavo. Pot je bila kaj živahna, in to zaradi novih slonov, ki so pri vsakem brodu delali neprilike in jih je vsak hip bilo treba pregovarjati in pretepati.

(Se bo nadaljevalo.)

akcije; ostala društva pa naprošamo, da ta dan ne prirejajo nikakih prireditvev.

DOPISI:

— **Maturo so napravili.** Na ptujski gimnaziji so v preteklem tednu napravili veliko maturo gospodična Vlač, gg. Antauer Joško, Klanjšček Viktor in Titan Josip, vsi dijaki iz Prekmurja. Čestitamo!

— **Požar.** Dne 21. junija 1936 ob približno 10. uri je nenadoma izbruhnil požar na gospodarskem poslopju gospoda župnika Berden Andreja v Martjancih. Poslopje je bilo leseno in s slamo krito. V njem je bilo shranjeno seno in drugi predmeti. Ogenj je hipoma objel vso poslopje. V razmeroma kratkem času je na požarišče dospelo 5 gasilski čet, med katerimi so bile tudi dve motorke iz M. Soboti. Vслед pomankanja vode pa ni uspelo, da bi pogasili ogenj. Gasilci so pod vodstvom starešine župe g. Benka storili vse, kar je bilo mogoče. Vzrok požara je neznan. Domneva se, da je bil podtaknjen. Povzročena škoda znaša približno 24.000 Din, ki je pa krita z zavarovalnino.

— **Sv. Jurij.** Gospod Fumen Josip, posestnik in predsednik gasilske čete Sv. Jurij, je dne 20. junija zvečer tako nesrečno padel s kolesa pred cerkvijo v Sv. Juriju, da si je po obrazu hudo poškodoval. Sedaj se zdravi v mursko-soboški bolnišnici.

— **Beltinci.** Na Telovo so vprizorili člani sokolskega odseka Nušičevo komedijo „Navaden človek“. Igra je bila prav dobro izvedena. Igralci so podali svoje vloge naravno in neprisliljeno, kar je napravilo vtis, da se odigrava pred nami pravo življenje. Prav posebno je ugajala vloga trgovca M'čica, ki je s komično mimiko, kretanjami in govorom vzbudil med gledalci prisrčen smeh. Igra se je vprizorila dvakrat in je imela v moralnem, kakor tudi materielnem pogledu zaželjen uspeh. Igralcem čestitamo!

— **Vpisovanje v I. razred meščanske šole v Ljutomeru** bo dne 27. t. m. od 1/2 8. ure dalje v šolski pisarni. Učenci naj prinesejo s seboj samo zadnji šolski izkaz. Vpis je samo začasen.

— **Gor. Lendava.** Minuli teden je bil po dolgem klavernem vremenu zopet lep, vroč in suh. Vse je delalo s polno paro, da popravi zamujena opravila. Po nagli vročini, pa je nastala taka suša, da že zemlja kar zija. Vsak dan se zbirajo temni oblaki, povsod v okolici je manjša ali večja ploha, le naš kraj ne dobi zaželjenega dežja. — Društvo Jadr. straže odpošlje prihodnji teden na svoje stroške na morje 4 revne deklice. Vsa oskrba z voznino vred stane za posameznega otroka 600 Din. — Zdravljenja trahoma se trahomaši pridno udeležujejo, k temu je pripomogla občutna kazen poedincev, ki so kratkotalo zanemarjali zdravljenje. — Kakor strela iz neba je zadela naše farane vest, da odhaja od nas dolgoletni kaplan g. Rataj Anton. Imenovani je bil priljubljen posebno radi svojega tihega in mirnega verskega dela. Premelčen je za kaplana v Selnico ob Dravi. Na novem mestu mu želimo veliko veselja in zadovoljstva!

GASILSTVO:

Točno izvrševanje predpisov ni sramota. Vsako društvo, vsaka ustanova in tako tudi vsaka vera ima svoje predpise. Spolnjevanje teh predpisov, pa čeravno povzročajo v gotovih slučajih nesoglasja, ni sramota, ampak vredno priznanja. Vendar bi bilo želeli, da se tako eni kakor drugi predpisi prilagodijo sožitju človeške družbe, kajti ljudje niso tukaj radi predpisov, ampak predpisi radi ljudi.

Dogaja se in se bo dogajalo. Kdo bo oporekal, da je razlaga gotovih predpisov večvrstna in odvisi od osebe kako jo pojmuje. Mi pa mislimo in smatramo za najbolj pravilno, da naj bo vsaka razlaga zakonov in predpisov takšna, da bo odgovarjala duhu časa, sloge in potrebam prebivalstva!

Nestrokovno gašenje več škoduje kot koristi! Dragi gasilec brizgač! Udariti moraš vedno z vso silo curka v leglo požara. Nikdar ne smeš pri napadu z ročnikom migati sem in tja, temveč usmeriti ga moraš na gotovo točko toliko časa, dokler ni tam ogenj popolnoma pogasjen in le tedaj se pomakneš dalje, ali navzgor ali navzdol in ostaneš tam toliko časa, dokler ogenj ni popolnoma udušen i. t. d. Neodpustljiva napaka je, da brizgač, še preden je na gotovi točki ogenj popolnoma pogasil, odide na drugo točko in od tam dalje, zapustivši za sabo še vedno tleči ogenj.

Prostovoljna gas. četa tovarne Benko v Murski Soboti je v posesti najmodernejših motorke in drugega gasilskega orodja. Tudi ona se smatra dolžno sodelovati pri gašenju požarov tudi izven tovarne v vsakem času. V slučaju potrebe jo lahko pozovete na pomoč. Telefon števil. 8.

Gasilska veselica v Mlajtincih. Prostovoljna gas. četa Mlajtinci priredi svojo letno veselico v lastni režiji dne 29. junija 1936 v Mlajtincih. Prijatelji gasilstva dobrodošli. Igra prvovrstna godba. Začetek ob 14. uri.

Velike gasilske vaje. V Moščancih se bodo vršile dne 5. julija 1936 velike gasilske vaje. Sodelovalo bo 9 gasilskih čet. Razpored vaj je zanimiv in obširen. Po vajah je prosta zabava, ki jo četa priredi v lastni režiji. Kdor se hoče razvedriti in opazovati potek vaj, naj pride v Moščance, kjer bo iskreno sprejet in se bo dobro počutil.

Lahkoatletični na otvoritvi stadiona.

Tudi lahka-atletika, kot temeljna vzgojna panoga, nazvana kraljica sporta hoče doprinesiti svoj delež k čim večjemu propagandnemu uspehu otvoritve stadiona Viteškega kralja Aleksandra I. Ujedinitelja.

Prvič bo v Prekmurju zbrana elita slov. atletov. Gardo najboljših bodo tvorili kanoni, državni prvaki Akademškega S. K. Primorja, Gabršček, prof. Žorga Aleks., Krevs, Skušek. Čurda, Goršek, Pleteršek, Putinja, Slamič itd. Mogoče bomo videli tudi izvrstnega metalca diska in kladiva ing. Stepišnika.

Ptuj je prijavil močnega srednje-progaša Jungerja in še 14 drugih atletov.

Pričakujemo prijave iz Maribora in Varaždina ter ostalih mest.

In postava Mure?

Njen prvi nastop je! Mislim pa, da nas ne bodo naši prekmurški kanoni razočarali.

Propagandna štafeta skozi mesto.

Vsi, ki pridejo v poštev za postavo štafete, naj pridejo v sredo dne 24. VI ob 18 uri na training.

Za štafeto je dosedaj prijavljeno ASK Primorje in SK Ptuj.

Načelnik I. atl. sekcije.

Iz upravnistva:

Bokan Terezija, Francija. Hvala za pismo in pozdrave. Vaša naročnina znaša do konca tega leta 42 Din.

Vajenec

se takoj sprejme, ki ima 3 ali 4 gimnazije pri EUGEN in ARNOLD HEIMER, trg. z žel. v M. Soboti.

Posl. št. J 329/36

Dražbeni oklic

Dne 31. julija 1936 ob 10. uri bo pri tem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin: (hiše št. 70. stavbišča, sadovnjaka, njiv in travnikov). Zemljiška knjiga: Sebeborci vl. št. 429

Cenilna vrednost: 15123 Din.

Najmanjši ponudek: 10081 Din 99 p.

Pravice, ki bi ne dopuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnin v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Sresko sodišče v Murski Soboti, odd. IV. dne 24/6. 1936.

Posl. št. J. 256/36.

Dražbeni oklic

Dne 31. julija 1936 ob 8. uri predpoldne bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 18. dražba nepremičnin hiše št. 36 z gospodarskim posl. stab. in dvoriščem. Zemljiška knjiga: Tišina vl. št. 27.

Cenilna vrednost: 5721 Din.

Najmanjši ponudek: 3814 Din.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku, pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnin v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Sresko sodišče v Murski Soboti, odd. IV. 24/6. 1936.

Zahvala.

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki sem jih prejela ob nenadomestljivi izgubi svojega iskreno ljubljenega soproga,

Podlessek Franca

kakor za mnogoštevilne vence in cvetje, se tem potom vsem najtopleje zahvaljujem. Posebno zahvalo sem dolžna častiti duhovščini, Sokolskemu društvu in njegovim pevcom za žalostinke, predstojniku sodišča g. dr. Šumenjaku ter celokupnemu uradništvu in končno vsem prijateljem in znanecem, ki so blagopokojnega v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti.

M. Sobota, 23. jun. 1936.

Zahvalječa žena.

Iz delovanja Zdržbe trgovcev v Murski Soboti.

Proslava Vidovega dne

se bo vršila s službo božjo v katoški cerkvi v soboto, dne 27. junija t. l. ob 9. uri predpoldne, v evangeljski cerkvi in izraelski sinagogi pa nedeljo, dne 28. junija t. l. ob 10. uri predpoldne. Zato morajo biti vsi trgovski obrati v M. Soboti zaprti v soboto od 9. do 1/2 10. ure predpoldne, v nedeljo pa ostane odpiralni čas normalen t. j. od 8 do 10. ure.

V ponedeljek na praznik Sv. Petra in Pavla dne 29. t. m. so lahko trgovski lokali odprti do 12. ure predpoldne.

P. n. članstvo se vabi, da se po gornjem ravna in obenem v čim večjem številu prisostvuje Vidovdanskim božjim službam. Uprava Zdržbe.

Konferenca glede zdravstvenega pregleda sadja pri izvozu

Ministrstvo za kmetijstvo je v zvezi s kmetijsko poskusno in kontrolno postajo v Zagrebu sklicalo konferenco vseh sadnih izvoznikov in pridobitnikov glede ureditve vprašanja izdajanja fitopatoloških spričeval pri izvozu sadja, katera konferenca se je vršila, dne 20. t. m. v Mariboru. Našo Zdržbo so zastopali gg. predsednik Franc Čeh, Hackl Viljem, Lemerje in sreski kmetijski referent g. ing. Petkovšek. Te nad vse važne konference se je udeležilo mnogo izvoznikov iz Dravske pa tudi iz Savske banovine, kakor tudi sam načelnik fitopatološkega zavoda iz Zagreba. Na tej konferenci je bil izdelan načrt pravilnika o fitopatološkem pregledu sadja, ki predvideva tudi pregled sadja namenjenega za izvoz tudi v Radkersburgu.

Obenem se je na tej konferenci tudi konstatiralo, da pride za letošnji izvoz v poštev cca 2500 vagonov iz Dravske in do 1500 vagonov sadja iz Savske banovine. Fitopatološki pregledi se bodo vršili na stanicah v Ljubljani, Rakeku, Jesenicah, Mariboru, Čakovcu, Gornji Radgoni, Radkersburgu ter tudi v vmesnih postajah, a bo trebalo fitopatologa za pregled na teh stanicah poklicati iz njih stalnega bivališča bodisi iz Zagreba, Ljubljane, Maribora ali Radgone.

Fitopatologi bodo imeli stalno bivališče na omenjenih stanicah od 1. avgusta do 30. novembra 1936. Obenem je bilo tudi sklenjeno, da se bodo priredili v vseh v poštev spadajočih srezih fitopatološki tečajji in bodo smeli nakupovati sadje le dotični, kateri se bodo lahko izkazali z potrdili o absolviranem takem tečaju, vsi ostali bodo od kupovanja izključeni.

Pozor sadni trgovci!

Odsek trgovcev s sadjem pri Zdr. trgovcev v Murski Soboti vljudno vabi vse svoje člane, sadne trgovce na skupen sestanek, ki se bo vršil, na praznik Sv. Petra in Pavla, dne 29. junija t. l. ob 10. uri predpoldne v prostorih gostilne g. Vogler Viktora na Cankovi s sledečim

dnevni redom:

- 1.) Pozdrav in poročilo predsednika,
- 2.) Določitev rokov za trgateg jabolk,
- 3.) Smernice poslovanja v trgovini s sadjem,
- 4.) Slučajnosti.

Sestanka se lahko udeležijo tudi nakupovalci in pridobitniki sadja sploh,

da bodo tako lahko informirani pravočasno o izgledih letošnje sadne trgovine.

HACKL VILJEM I. r.
predsednik odseka.

XVI. letna skupščina Zveze trgovskih združenj dravske banovine.

Iz predsedniškega poročila posnemamo: Razvidno je iz statistike Zveze, da se je lani število trgovin zmanjšalo za 1240, kar je vsekakor obupno znamenje današnjega težkega stanja v trgovini. Zlasti se je treba zavzeti za poenostavljenje davčnih predpisov, kajti danes, če se hoče podeželski trgovec v teh spoznati, si mora že zato najeti potrebnega specialista in da ne bodo tako f. n. n. organi knjigovodji zasebnih podjetij. Posebno škodo povzročajo naši trgovini zlasti sankcije, ter je zato treba te čimprej ukiniti. Glede brezposelnosti zagovarja uvedbo več javnih del v Sloveniji, radi delomrznežev pa je mnenja, da jih je na vsak način treba pritegniti k delu, če drugače ne pa v prisilnih taboriščih.

Glede razpusta Zbornice je odločno proti temu, da bi se v tako eminentno gospodarsko organizacijo uvažalo politiko in smatra, da je edino trgovstvo upravičeno odločevati o tem kdo bo v Zbornici. Sklenilo se je soglasno, da bodo vsa Združenja ob razpisu volitev v zbornico nastopila z enotno listo dosedanjega predsednika g. Ivana Jelačina. Nato je podal podrobno poročilo o vsedravnem trgovskem kongresu trgovcev v Beogradu, kjer so pokazali trgovci, kot najbolj konstruktiven element v našem

gospodarstvu in državi, da jim je na srcu bodočnost države, da pa morajo pokazati na vse hibe v naši državi, katere vidijo in čutijo. Ravno tako je še vedno najnujnejša potreba po socialnem zavarovanju trgovstva in pa po široki decentralizaciji države. Glede resolucij so se podali le poudarki vsem resolucijam beograjskega kongresa.

Nadalje so govorili še podpredsednik Zvez g. Ferdo Pinter iz Maribora, podpredsednik Trgovskega društva „Merkur“ g. Smerkolj iz Ljubljane, kjer je ta ob tej priliki predal predsedniku g. Kavčiču v znak njegovega 10-letnemu predsedovanju in doseženih zaslug za organizacijo trgovstva v naši državi, lepo diplomu, delo akademskega slikarja Gasparija. Govoril je tudi zelo obširno bivši zbornični predsednik g. Ivan Jelačin, ki je raztolmačil dosedanje delo Zbornice. Bil je sprejet tudi proračun Zveze za leto 1936 in je bilo soglasno sklenjeno, da se povabi v članstvo Zveze tudi Združenje za mesto Celje in Maribor-okolico. Izvolil se je tudi 3 podpredsednik Zveze g. Fran Škrbec, predsednik osrednje sekcije lesnih trgovcev. Prihodnji občni zbor Zveze bo v Slovenjgradcu.

Naznanilo.

Vljudo sporočam občinstvu, da ne odgovarja resnici dejstvo, da ne vodiva s svojim sinom Kolomanom skupno slikarsko obrt. Resnica je v tem, da jaz, kakor tudi moj sin, vodiva obrt vsak za sebe, vsled česar prosim svoje stare prijatelje in znanke, da se glede slikarskih potrebščin glede moje osebe obračajo samo na moj naslov.

Bačič Koloman, starejši
M. Sobota, Cvetna ul. 27.

Proda se

stanovanjska hiša po zelo ugodni ceni.
Polzve se v trg Gašpar.

Kdor želi kupiti AVTO naj kupi voz znamke

ADLER

**Najboljši
Najelegantnejši**

**Najbolj ekonomičen
Najsolidnejši**

Opozorilo.

Moj oglas v Murški Krajini od 7. t. m. popravljam v toliko, da ne računam vožnje od Beltince do M. Sobote samo onim naročnikom, ki jih bom vozil nad 100 km.

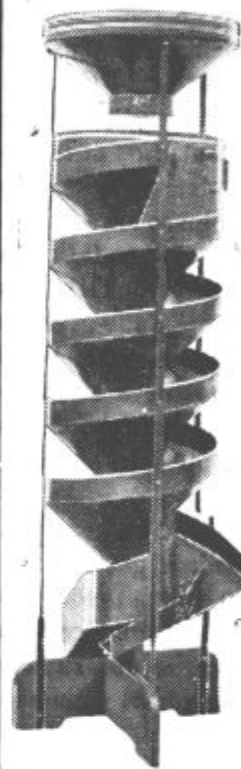
Hujs Štefan, avtotaksa, Beltinci.

OBISKOVALCI ZDRAVILIŠČA SLATINA RADENCI POZOR!

Naznanjam, da sem prevzel na novo urejeno restavracijo, kjer dobite vsa jedila dobro in poceni. Za obilen obisk se Vam priporoča

BENKO ŠTEFAN
restavrater - vila „Olga“
(Tako pri vhodu v zdravilišče.)

SPIRALNI TRIJER

za vsaki
komad

garantirano

po najnižji
ceni pri

G. Dittrich
proizvodnja
kovinskih
izdelkov

**MURSKA
SOBOTA.**

ZAPISNIK

o XV. Redni letni skupščini Združbe trgovcev za srez Murška Sobota v Murški Soboti, ki se je vršila dne 2. maja 1936 v Sokolskem domu v M. Soboti.

Člen 2.

Izpraševalna komisija je pristojna za učence (vajence), ki so predpisno dovršili učni čas pri imetniku trgovskega obrta, ki je član Združbe in za kandidate, ki pomočniški izpit polagajo.

Člen 3.

Izpraševalna komisija je sestavljena iz treh članov in sicer: predsednika, in dveh članov trgovcev. Predsednik in predsednikov namestnik je vsakokratni predsednik, odnosno podpredsednik Združbe. Ostala dva člana komisije in njuna namestnika odreja za vsak izpit Združba iz spiska članov izpraševalnega odbora, ki jih voli Združba za vsako leto po včlanjenih strokah. Spisek izvoljenih članov se izroči Zbornici v potrdilo.

Člen 4.

Za člana izpraševalne komisije se sme postaviti samo državljan Kraljevine Jugoslavije, ki je polnoleten in ni pod skrbstvom ali stečajem. Ne sme se postaviti: kdor je obsojen s sodno razsodbo na izgubo častnih pravic, dokler ne doseže povračila pravic ali rehabilitacije, kdor je v preiskavi ali dejan pod obtožbo zaradi zločina ali prestopka storjenega iz koristoljublja ali zoper javno moralo, zoper koga je izdana očevalna odredba, združena s kaznijo prostosti, ali ukrenjen zaščitni nadzor ali izdana prepoved zahajanja v krčme, ali prepoved izvrševati poklic, če ti ukrepi še trajajo.

Člen 5.

Člani izpraševalne komisije ne morejo biti osebe, ki so s kandidatom v sorodstvu v prvi ali stranski črti do druge stopnje, ali pri katerih je bil kandidat na uku med letom, ki teče neposredno pred izpitom. Člani komisije, ki so s kandidatom v sorodstvu ali neprijateljstvu, so izključeni. O izključitvi komisije odloča občna upravna oblastvo prve stopnje. Zoper tako odločbo se kandidat lahko pritoži na bana, čigar odločba je dokončna.

Člen 6.

Dolžnost članov izpraševalne komisije je obvezna in se brez važnega vzroka ne sme odklanjati.

Član izpraševalne komisije, ki brez važnega vzroka ne vrši svoje dolžnosti se lahko kaznuje z denarno kaznijo do 500 dinarjev. Kazen izreka predsednik komisije, Zoper odločbo o kazni se sme podati pritožba na bana. O ponovni nerednosti ga lahko ban na predsednikov predlog razreši članstva komisije. Prav tako lahko razreši ban dolžnosti tudi predsednika komisije, če ne vrši pravilno svoje dolžnosti.

Člen 7.

Imetniki obrtov so dolžni svoje učence (vajence) prijaviti Združbi, da bi opravljali pomočniški izpit, čim dovrše učni čas in izjavijo, da se pridružujejo izpitu.

Člen 8.

Prijavo za opravljanje pomočniških izpitov mora vložiti imetnik obrta neposredno pri Združbi, na katerega področju je obrat, v katerem se je kandidat učil. Obenem s prijavo je predložiti tudi potrdilo o trajanju učenja (§ 280 Ob. z.) in izpričevalo o dovršeni strokovni nadaljevalni šoli ali tečaju, če ju je učenec (vajenec) bil dolžan obiskovati.

Člen 9.

Združba vpiše vse pismene prijave za opravljanje izpita v svoj vpisnik. Na prijavo pa je vpisati številko vpisnika in datum vpisa. O prejemu prijave se izdaja potrdilo.

Člen 10.

Po prejeti prijavi preizkusi Združba ali izpolnjuje kandidat pogoje zakona o obrtih za opravljanje izpita. V ta namen preizkusi zlasti ali je komisija pristojna (čl. 2 teh pravil) ali je predložil kandidat predpisno potrdilo o trajanju učenja in ali je obiskoval kandidat nadaljevalno šolo ali tečaj, če je bil dolžan ju obiskovati. Če spozna, da kandidat vse pogoje izpolnjuje, skliče komisijo za opravljanje iz-

pita, najkasneje v 10 dneh od prejema prijave in določi dan za izpit. Če teh pogojev ne izpolnjuje se kandidat takoj zavrne od opravljanja izpita z obrazloženo odločbo in se mu vrne prošnja. Zoper tako odločbo ima kandidat pravico pritožbe na občno upravno oblastvo prve stopnje, ki mora pritožbo v 15 dneh dokončno rešiti. Če se pritožbi ugodi mora Združba v 10 dneh od prejema odločbe sklicati izpraševalno komisijo in pozvati kandidata k izpitu.

Člen 11.

Izpit je javen in sestavljen iz praktičnega in teoretičnega dela. Pri izpitu mora kandidat dokazati, da se je trgovine praktično izučil in da jo lahko opravlja kot pomočnik.

Člen 12.

Praktični del izpita je sestavljen iz dokaza osebne spretnosti pri praktičnem delu v trgovini. Praktično delo dokazuje s serviranjem strank v trgovini, ki mu jo določi izpitna komisija. Praktično delo traja 1 dan.

Člen 13.

Pri teoretičnem izpitu mora dokazati kandidat v kar najsplošnejši obliki, da pozna kakovost in vrednost blaga dotične stroke.

Prav tako mora kandidat dokazati, da je dovolj pismen in vešč v računanju.

Člen 14.

O opravljanju izpita se sestavi zapisnik, v katerega se vpišejo najpotrebnejši podatki o poslovanju izpraševalne komisije. V zapisnik se vpiše odločba o uspehu izpita, ki se sklepa z večino glasov. Ob porazdeljenih glasovih odloča predsednik komisije. Člani komisije, ki oddajo svoje ločeno mnenje, store to v zapisniku. Ocena kandidata se glasi: „Opravil“ ali „Ni opravil“. Ocena se takoj po sklepu izpita priobči. Zapisnik podpišejo vsi člani komisije.

Vsi zapisniki izpraševalne komisije se vpisujejo v knjigo zapisnikov, ki jih hrani Združba.

(Se bo nadaljevalo.)